

การประเมินความเสี่ยงทุจริตและประพฤติมิชอบ

ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2567

องค์การบริหารส่วนตำบลทองเอน

อำเภออินทร์บุรี จังหวัดสิงห์บุรี

การประเมินความเสี่ยงการทุจริตและประพฤติมิชอบ
ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2567

1. ความหมายของการทุจริต

พระราชบัญญัติมาตรการฝ่ายบริหารและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. 2551 มาตรา 3 “ทุจริตในภาครัฐ” หมายความว่า ทุจริตต่อหน้าที่หรือประพฤติมิชอบในภาครัฐ “ทุจริตต่อหน้าที่” หมายความว่า ปฏิบัติหรือละเว้นการ ปฏิบัติอย่างใดอย่างหนึ่งในตำแหน่งหรือปฏิบัติ หรือละเว้นการ ปฏิบัติอย่างใดในพฤติการณ์อย่างใดที่ อาจทำให้ผู้อื่น เชื่อว่ามีตำแหน่งหรือหน้าที่ ทั้งที่ตนมิได้มีตำแหน่ง หรือหน้าที่นั้น หรือใช้อำนาจในตำแหน่งหรือ หน้าที่ ทั้งนี้ เพื่อ แสวงหาประโยชน์ที่มิควรได้โดยชอบสำหรับ ตนเองหรือผู้อื่น หรือกระทำการอันเป็นความผิดต่อ ตำแหน่งหน้าที่ราชการหรือความผิดต่อตำแหน่งหน้าที่ในการยุติธรรมตามประมวลกฎหมายอาญาหรือตาม กฎหมายอื่น

2. ขอบเขตการประเมินความเสี่ยงการทุจริต

องค์การบริหารส่วนตำบลทองเอน นำประเภทความเสี่ยงการทุจริต จากคู่มือแนวทางประเมิน ความเสี่ยง FRAs : FRAUD RISK-ASSESSMENTS” มาใช้เป็นกรอบการประเมินความเสี่ยงขององค์การบริหารส่วน ตำบลทองเอน 3 ด้าน ดังนี้

1. ความเสี่ยงการทุจริตที่เกี่ยวข้องกับการพิจารณาอนุมัติ อนุญาต (เฉพาะหน่วยงานที่มีภารกิจ ให้บริการ ประชาชนอนุมัติ หรืออนุญาต ตามพระราชบัญญัติการอำนวยความสะดวกในการพิจารณาอนุญาตของ ทางราชการ พ.ศ.2558)
2. ความเสี่ยงการทุจริตในความโปร่งใสของการใช้อำนาจและตำแหน่งหน้าที่
3. ความเสี่ยงการทุจริตในความโปร่งใสของการใช้จ่ายงบประมาณและการบริหารจัดการ ทรัพยากรภาครัฐ

3. การประเมินความเสี่ยงการทุจริตและประพฤติมิชอบ

องค์ประกอบของการประเมินความเสี่ยงการทุจริตและประพฤติมิชอบ ประกอบด้วย

- 3.1 การระบุความเสี่ยง (Risk Identification)
- 3.2 การประเมินความเสี่ยง
- 3.3 การประเมินค่าความเสี่ยงรวม (Scoring)
- 3.4 การประเมินประสิทธิภาพการควบคุมความเสี่ยง (Risk – Control Matrix Assessment)
- 3.5 การจัดทำแผนบริหารความเสี่ยง

3.1 การระบุความเสี่ยง (Risk Identification)

ตารางที่ 1 การระบุความเสี่ยง Know Factor และ UnknowFactor

ที่	โอกาส/ความเสี่ยงการทุจริต	ประเภทความเสี่ยงการทุจริต	
		Know Factor (เคยเกิดขึ้นแล้ว)	Unknow Factor (ยังไม่เคยเกิดขึ้น)
1	ความเสี่ยงการทุจริตที่เกี่ยวข้องกับการพิจารณาอนุมัติอนุญาต - รับสินบนจากผู้ขออนุญาตก่อสร้างอาคาร รื้อถอน ดัดแปลง เพื่อให้ตรวจผ่านมาตรฐาน		✓
	- การตรวจสอบสถานที่ตั้งขออนุญาต ประกอบกิจการ อาจมีการเอื้อประโยชน์ให้กับผู้ขออนุญาตบางรายในกรณีที่ตั้งสถาน		✓
2	ความเสี่ยงการทุจริตในความโปร่งใสของการใช้อำนาจและตำแหน่งหน้าที่ - การบริหารงานบุคคล เช่น การประเมินความดีความชอบ การแต่งตั้ง การโยกย้าย การดำเนินการทางวินัย การเรียกรับผลประโยชน์ เพื่อรับพนักงานเข้าทำงาน		✓
3	ความเสี่ยงการทุจริตในความโปร่งใสของการใช้จ่ายงบประมาณและการบริหารจัดการทรัพยากรภาครัฐ - การบริหารสัญญาจ้างก่อสร้าง คณะกรรมการตรวจการจ้าง ไม่ได้ออกไปตรวจสอบดูสถานที่ก่อสร้าง แต่จะมีการเจรจากับผู้รับเหมาโดยใช้ข้อมูลตามผู้รับเหมาแจ้ง แล้วจึงไปทำการตรวจรับงานก่อสร้าง		✓

3.2 การประเมินความเสี่ยง

ตารางแสดงความเสี่ยง (แยกตามรายชื่อไฟจรรยาจร)

ตารางที่ 2 การประเมินความเสี่ยง

ที่	โอกาส/ความเสี่ยง รูปแบบพฤติกรรมความเสี่ยงการทุจริต	เขียว	เหลือง	ส้ม	แดง
1	รับสินบนจากผู้ขออนุญาตก่อสร้างอาคาร รื้อถอน ดัดแปลง เพื่อให้ตรวจผ่านมาตรฐาน			✓	
2	การตรวจสอบสถานที่ตั้งขออนุญาต ประกอบกิจการ อาจมีการเอื้อประโยชน์ให้กับผู้ขออนุญาตบางรายใน กรณีที่ตั้งสถานประกอบการไม่เป็นไปตามหลักเกณฑ์			✓	
3	การประเมินความดีความชอบการแต่งตั้ง การโยกย้าย การดำเนินการทางวินัย การเรียกรับผลประโยชน์ เพื่อ รับพนักงานเข้าทำงาน		✓		
4	การบริหารสัญญาจ้างก่อสร้าง คณะกรรมการตรวจการ จ้างไม่ได้ออกไปตรวจสอบสถานที่ก่อสร้าง แต่จะมีการ เจรจากับผู้รับเหมาโดยใช้ข้อมูลตามที่ผู้รับเหมาแจ้ง แล้วจึงไปทำการตรวจรับงานก่อสร้าง			✓	

ความหมายของสถานะความเสี่ยงตามสีไฟจรรยาจร มีรายละเอียดดังนี้

* **สถานะสีเขียว** : ความเสี่ยงระดับต่ำ

* **สถานะสีเหลือง** : ความเสี่ยงระดับปานกลาง และสามารถให้ความรอบคอบระมัดระวังในระหว่าง
ปฏิบัติงาน ตามปกติควบคุมดูแลได้

* **สถานะสีส้ม** : ความเสี่ยงระดับสูง เป็นกระบวนการงานที่มีผู้เกี่ยวข้องหลายคนหลายหน่วยงานภายใน
องค์กร มีหลายขั้นตอน จนยากต่อการควบคุม หรือไม่มีอำนาจควบคุมข้ามหน่วยงานตามหน้าที่ปกติ

* **สถานะสีแดง** : ความเสี่ยงระดับสูงมาก เป็นกระบวนการงานที่เกี่ยวข้องกับบุคคลภายนอก คนที่ไม่รู้จัก
ไม่สามารถตรวจสอบได้ชัดเจน ไม่สามารถกำกับติดตามได้อย่างใกล้ชิดหรืออย่างสม่ำเสมอ

ตารางเกณฑ์ของสถานะความเสี่ยงตามสีไฟจราจร

ระดับสถานะความเสี่ยง	โอกาสที่จะเกิด	คำอธิบาย
แดง	สูงมาก	1 เดือนต่อครั้งหรือมากกว่า
ส้ม	สูง	1-6 เดือนต่อครั้งแต่ไม่เกิน 5 ครั้งต่อปี
เหลือง	ปานกลาง	1 ปีต่อครั้ง
เขียว	ต่ำ	5 ปีต่อครั้ง

3.3 การประเมินค่าความเสี่ยงรวม

ตารางการประเมินค่าความเสี่ยงรวม SCORING ทะเบียนข้อมูลที่ต้องเฝ้าระวัง 2 มิติ
(หรือตารางเมทริกส์ระดับความเสี่ยง (Risk Level matrix))

ตารางที่ 3 การประเมินค่าความเสี่ยงรวม

ที่	ขั้นตอนการปฏิบัติงาน โอกาส/ความเสี่ยง รูปแบบพฤติกรรมความเสี่ยง การทุจริต	ระดับความจำเป็น ของการเฝ้าระวัง			ระดับความรุนแรงของ ผลกระทบ			ค่าความเสี่ยงรวม จำเป็น X รุนแรง
		3	2	1	3	2	1	
1	รับสินบนจากผู้ขออนุญาต ก่อสร้างอาคาร รื้อถอน ตัดแปลง เพื่อให้ตรวจผ่าน มาตรฐาน		2			3		6
2	การตรวจสอบสถานที่ตั้งขอ อนุญาต ประกอบกิจการ อาจมี การเอื้อประโยชน์ให้กับผู้ขอ อนุญาตบางรายในกรณีที่ตั้ง สถานประกอบการไม่เป็นไปตาม หลักเกณฑ์		2			3		6
3	การบริหารสัญญาจ้างก่อสร้าง คณะกรรมการตรวจการจ้าง ไม่ได้ออกไปตรวจสอบดูสถานที่ ก่อสร้าง แต่จะมีการเจรจากับ ผู้รับเหมาโดยใช้ข้อมูลตามที่ ผู้รับเหมาแจ้ง แล้วจึงไปทำการ ตรวจรับงานก่อสร้าง		2			2		4

จากการวิเคราะห์เมทริกซ์ระดับความเสี่ยง (Risk Level Matrix) ตามตาราง ๓ รายละเอียด ดังนี้

1. ระดับความจำเป็นของการเฝ้าระวัง

ระดับ 3 หมายถึง เป็นขั้นตอนหลักของกระบวนการ และมีความเสี่ยงในการทุจริตสูง

ระดับ 2 หมายถึง เป็นขั้นตอนหลักของกระบวนการ และมีความเสี่ยงในการทุจริตไม่สูงมาก

ระดับ 1 หมายถึง เป็นขั้นตอนรองของกระบวนการ

2. ระดับความรุนแรงของผลกระทบ

ระดับ 3 หมายถึง มีผลต่อผู้ใช้บริการผู้มีส่วนได้เสีย/หน่วยงานที่กำกับดูแล/พันธมิตร/เครือข่ายการเงิน ในระดับที่รุนแรง

ระดับ 2 หมายถึง มีผลต่อผู้ใช้บริการผู้มีส่วนได้เสีย/หน่วยงานที่กำกับดูแล/พันธมิตร/เครือข่ายการเงิน ในระดับที่ไม่รุนแรง

ระดับ 1 หมายถึง มีผลกระทบต่อกระบวนการภายใน/เรียนรู้/องค์ความรู้

3.4 การประเมินประสิทธิภาพการควบคุมความเสี่ยง (Risk – Control Matrix Assessment)

ตารางที่ 4 การประเมินประสิทธิภาพการควบคุมความเสี่ยง (Risk – Control Matrix Assessment)

ที่	ขั้นตอนการปฏิบัติงาน โอกาส/ความเสี่ยง รูปแบบพฤติกรรมความเสี่ยงการทุจริต	ประสิทธิภาพการควบคุมความเสี่ยงการทุจริต ในปัจจุบัน		
		ดี	พอใช้	อ่อน
1	รับสินบนจากผู้ขออนุญาตก่อสร้างอาคาร รื้อถอน ดัดแปลง เพื่อให้ตรวจผ่านมาตรฐาน		✓	
2	การตรวจสอบสถานที่ตั้งขออนุญาต ประกอบ กิจการ อาจมีการเอื้อประโยชน์ให้กับผู้ขอ อนุญาตบางรายในกรณีที่ตั้งสถานประกอบการ ไม่เป็นไปตามหลักเกณฑ์		✓	
3	การบริหารสัญญาจ้างก่อสร้าง คณะกรรมการ ตรวจการจ้างไม่ได้ออกไปตรวจสอบสถานที่ก่อสร้าง แต่จะมีการเจรจากับผู้รับเหมาโดยใช้ข้อมูลตามที่ ผู้รับเหมาแจ้ง แล้วจึงไปทำการตรวจรับงาน ก่อสร้าง		✓	

ตารางเปรียบเทียบ

ประสิทธิภาพการควบคุม ความเสี่ยงในปัจจุบัน	ค่าคะแนนประสิทธิภาพการควบคุมความเสี่ยง การทุจริตในปัจจุบัน
ดี	1 หรือ 2 หรือ 3
พอใช้	4 หรือ 5 หรือ 6
อ่อน	7 หรือ 8 หรือ 9

ระดับประสิทธิภาพการควบคุมความเสี่ยงการทุจริต แบ่งเป็น 3 ระดับ ดังนี้

ดี : จัดการได้ทันที ทุกครั้งที่เกิดความเสี่ยง ไม่กระทบถึงผู้ให้บริการ/ผู้รับมอบผลงาน องค์กรไม่มีผลเสียหายทางการเงิน ไม่มีรายจ่ายเพิ่ม

พอใช้ : จัดการได้โดยส่วนใหญ่ มีบางครั้งยังจัดการไม่ได้ กระทบถึงผู้ให้บริการ/ผู้รับมอบผลงาน องค์กร แต่ยอมรับได้ มีความเข้าใจ

อ่อน : จัดการไม่ได้ หรือได้เพียงส่วนน้อย การจัดการเพิ่มเกิดจากรายจ่าย มีผลกระทบต่อผู้ให้บริการ/ผู้รับมอบผลงานและยอมรับไม่ได้ ไม่มีความเข้าใจ

แนวทางการประเมินค่าคะแนนความเสี่ยง เทียบกับประสิทธิภาพการควบคุมความเสี่ยงการทุจริตในปัจจุบัน

โอกาส/ความเสี่ยง	คุณภาพ การจัดการ	ค่าประเมินการควบคุมความเสี่ยงการทุจริต		
		ค่าความเสี่ยง ระดับต่ำ	ค่าความเสี่ยง ระดับปานกลาง	ค่าความเสี่ยง ระดับสูง
รับสินบนจากผู้ขออนุญาต ก่อสร้างอาคาร รื้อถอน ตัดแปลง เพื่อให้ตรวจผ่าน มาตรฐาน	พอใช้		✓	
การตรวจสอบสถานที่ตั้งขอ อนุญาต ประกอบกิจการ อาจ มีการเอื้อประโยชน์ให้กับผู้ขอ อนุญาตบางรายในกรณีที่ตั้ง สถานประกอบการไม่เป็นไป ตามหลักเกณฑ์	พอใช้		✓	
การบริหารสัญญาจ้างก่อสร้าง คณะกรรมการตรวจการจ้าง ไม่ได้ออกไปตรวจสอบสถานที่ ก่อสร้าง แต่จะมีการเจรจากับ ผู้รับเหมาโดยใช้ข้อมูลตามที่ ผู้รับเหมาแจ้ง แล้วจึงไปทำ การตรวจรับงานก่อสร้าง	พอใช้		✓	

คำอธิบาย : นำโอกาส/ความเสี่ยงการทุจริต ที่มีค่าความเสี่ยงรวมสูง ๆ จากตารางที่ ๓ มาประเมินเทียบหรือ
ประเมินกับมาตรการการควบคุมจัดการของหน่วยงานที่มีอยู่ในปัจจุบันว่าความเสี่ยงที่แท้จริงคือเรื่องอะไร

ระดับ ดี : การควบคุมมีความเข้มแข็งและดำเนินไปได้อย่างเหมาะสม ซึ่งช่วยให้เกิดความมั่นใจได้ในระดับ
ที่สมเหตุสมผลว่าจะสามารถลดความเสี่ยงการทุจริตได้

ระดับ พอใช้ : การควบคุมยังขาดประสิทธิภาพ ถึงแม้ว่าจะไม่ทำให้เกิดผลเสียหายจากความเสี่ยงอย่างมี
นัยสำคัญ แต่ก็ควรมีการปรับปรุงเพื่อให้มั่นใจว่าจะสามารถลดความเสี่ยงการทุจริตได้

ระดับ อ่อน : การควบคุมไม่ได้มาตรฐานที่ยอมรับได้เนื่องจากมีความหละหลวมและไม่มีประสิทธิผลการ
ควบคุมไม่ทำให้มั่นใจอย่างสมเหตุสมผลว่าจะสามารถลดความเสี่ยงการทุจริตได้

3.5 การจัดทำแผนบริหารความเสี่ยง

แผนบริหารความเสี่ยงการทุจริต

ความเสี่ยงด้าน	โอกาส/ความเสี่ยงการทุจริต	รูปแบบ พฤติการณ์ ความเสี่ยงการทุจริต	มาตรการในการบริหารจัดการความเสี่ยง
1. การทุจริตที่เกี่ยวข้องกับการพิจารณาอนุมัติอนุญาต	เจ้าหน้าที่ ผู้มีส่วนเกี่ยวข้องรับสินบนจากผู้ขออนุญาตก่อสร้างอาคาร รื้อถอน ดัดแปลง เพื่อให้ตรวจผ่านมาตรฐาน	รับสินบนจากผู้ขออนุญาตก่อสร้างอาคาร รื้อถอน ดัดแปลง เพื่อให้ตรวจผ่านมาตรฐาน	1. เจ้าหน้าที่ผู้มีหน้าที่ออกตรวจสอบสถานประกอบการ ให้ถอน จัดทำรายงานผลการตรวจสอบ พร้อมแนบรูปถ่ายสถานผ่าน ประเภชการ เสนอผู้บริหารประกอบ การพิจารณาอนุญาต 2. ตรวจสอบเอกสาร หลักฐานประกอบคำขอ 3. หากมีการฝ่าฝืนหรือกระทำผิดตามแนวทางปฏิบัติดังกล่าวข้างต้น ะต้องได้รับการพิจารณาทางวินัยตามระเบียบ ข้อบังคับ 4. จัดโครงการป้องกันการทุจริตและผลประโยชน์ทับซ้อน 5. จัดโครงการประกาศเจตนารมณ์เพื่อเสริมสร้างวัฒนธรรมและค่านิยมสุจริต 6. จัดโครงการจัดประชุมปัญหาและอุปสรรคที่เกิดจากการเบิกจ่ายที่ขอ
	การเอื้อประโยชน์ให้กับผู้ขออนุญาตบางรายในกรณีที่ตั้งสถานประกอบการไม่เป็นไปตามหลักเกณฑ์	การตรวจสอบสถานที่ตั้งที่ขออนุญาต ประกอบกิจการอาจมีการเอื้อประโยชน์ให้กับผู้ขออนุญาตบางรายในกรณีที่ตั้งสถานประกอบการไม่เป็นไปตามหลักเกณฑ์	1. ตรวจสอบเอกสาร หลักฐานประกอบคำขอ 2. หากมีการฝ่าฝืนหรือกระทำผิดตามแนวทางปฏิบัติดังกล่าวข้างต้น จะต้องได้รับการพิจารณาทางวินัยตามที่ตั้ง ระเบียบ ข้อบังคับ 3. จัดทำโครงการฝึกอบรมเพื่อสร้างความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการป้องกันผลประโยชน์ทับซ้อนภายในองค์กร

ความเสี่ยงด้าน	โอกาส/ความเสี่ยง การทุจริต	รูปแบบ พฤติการณ์ ความเสี่ยงการทุจริต	มาตรการในการบริหารจัดการความเสี่ยง
2. ความเสี่ยงการ ทุจริตในความโปร่งใส ของ การใช้ จ่าย งบประมาณและการ บริหาร จัด การ ทรัพยากรภาครัฐ	คณะกรรมการตรวจการ จ้างไม่ได้ออกไปตรวจรับ งานก่อสร้างโดยไม่ได้ ตรวจงานจริง	- คณะกรรมการตรวจการจ้าง ไม่ได้ออกไปตรวจดูสถานที่ ก่อสร้าง แต่จะมีการเจรจากับ ผู้รับเหมาโดยใช้ข้อมูลตามที่ ผู้รับเหมาแจ้ง แล้วจึงไปทำการ ตรวจรับงานก่อสร้าง	1. จัดทำแนวปฏิบัติ ขั้นตอนการดำเนินงาน 2. ให้มีการประชุมคณะกรรมการงานจ้างในการให้ข้อมูลการก่อสร้างก่อนตรวจรับงาน 3. หากมีการฝ่าฝืนหรือกระทำผิดตามแนวทางปฏิบัติดังกล่าวข้างต้น จะต้องได้รับการพิจารณาทางวินัยตามระเบียบ ข้อบังคับ 4. จัดโครงการตรวจสอบภายในและการควบคุมภายใน 5. จัดโครงการฝึกอบรมเจ้าหน้าที่ พัสดุ สำหรับการปฏิบัติงานตามพระราชบัญญัติจัดซื้อจัดจ้างและการบริหารพัสดุภาครัฐ พ.ศ.2560 6. กำหนดให้มีผู้ควบคุมงานและบันทึกรายงานทุกวันพร้อมทั้งมีการตรวจสอบรายงานการควบคุมงาน 7. ให้มีการประชุมคณะกรรมการงานจ้างในการให้ข้อมูลการก่อสร้างก่อนตรวจรับงาน 8. ให้เจ้าหน้าที่พัสดุ เป็นกรรมการและเลขานุการของกรรมการตรวจการจ้าง